

Development' শীর্ষক গবেষণা প্রস্তুতির জড়িয়তে অসমীয়া ভাষার যি বিজ্ঞান-সম্মত চর্চার পাতনি করিছিল, সেই চর্চার উন্নতবরণ ঘটিছিল পূর্বতীকালৰ ড° উপেন্দ্রনাথ গোস্বামীৰ হাতত। ১৯২৫ চনত জন্মলাভ কৰা ড° উপেন্দ্রনাথ গোস্বামীৰ জীৱনৰ মধ্য কালছোৱাৰ পৰা শেষলৈকে অসমীয়া ভাষাৰ চৰ্চা আৰু অধ্যয়নতে অতিবাহিত হৈছিল। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা অসমীয়াত এম-এ পাছ কৰাৰ পাছত তেওঁ ডিগ্রড় কানৈ কলেজ আৰু কটন কলেজত কাম কৰিছিল। তাৰ পাছত তেওঁ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপক হিচাপে যোগদান কৰি একেটা বিভাগৰে মূৰৰী অধ্যাপক হিচাপে অবসৰ গ্ৰহণ কৰে। পুনৰে ডেক্কন কলেজত আধুনিক ভাষা বিজ্ঞানৰ প্ৰশিক্ষণ লাভ কৰি সেই অনুষ্ঠানৰ গ্ৰেডক সদস্যৰূপেও তেখেতে কাম কৰিছিল।

এগৰাকী ভাষাবিদ হিচাপে ড° উপেন্দ্রনাথ গোস্বামীয়ে অসমীয়া ভাষাৰ উৎপত্তি, বিকাশ, গঠন আৰু উপভাষা সম্পর্কে ভাষাবিজ্ঞানৰ সূত্ৰ প্ৰয়োগ কৰি বহুতো প্ৰস্তুত কৰিছে। তেখেতে অসমীয়া ভাষাৰ উপভাষা সম্পর্কে ভাষাবিজ্ঞানিকভাৱে আলোচনা কৰি কামৰূপী উপভাষাক এক সুকীয়া মৰ্যাদা প্ৰদান কৰিছে তেখেতৰ 'A study on Kamrupi, A Dialect of Assamese' শীৰ্ষক প্ৰস্তুতিৰ জড়িয়তে। অসমীয়া ভাষাৰ উৎপত্তি আৰু গঠন সম্পর্কে আলোচনা কৰিছে 'An Introduction to Assamese' নামৰ প্ৰস্তুতি। অসমীয়া ভাষাত ভাষা-বিজ্ঞান (Linguistics) সম্পর্কেও পোন পথমে প্ৰস্তুত লিখিছে ড° উপেন্দ্রনাথ গোস্বামীয়ে। 'ভাষা-বিজ্ঞান' তেখেতৰ এই সম্পর্কীয় প্ৰস্তুতি অন্যান্য প্ৰস্তুত হ'ল 'ভাষা আৰু সাহিত্য', 'অসমীয়া ভাষাৰ কল্পকথা', 'অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাকৰণ', 'অসমীয়া লিপি', 'বৈষ্ণব ভঙ্গি ধাৰা আৰু সন্ত কথা', 'অসমীয়া ভাষাৰ উত্তৰ সমৃদ্ধি আৰু বিকাশ', 'প্ৰস্তুত অসমীয়া ভাষাৰ কল্পতাৰ্থিক বিশ্লেষণ', 'অসমীয়া ভাষাৰ আৰু উপভাষা' ইত্যাদি। তদুপৰি তেওঁ 'মণিমাণিক অসমীয়া শব্দকোশ', 'চন্দ্ৰকান্ত অভিধান'ৰ তৃতীয় সংস্কৰণ, 'দেউৰী শব্দমালা' আদি অভিধানৰ সম্পাদনা কৰিছিল। অসমীয়া ভাষাৰ বিস্তৃতি সম্পর্কে তেওঁ লিখিছে — "বিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰ দুই বাহ মেলি সমগ্ৰ অসম আৰু অসমৰ দাঁতি কাৰবীয়া বাজ্যক সাৱটি বাখাৰ নিচিনীক অসমীয়া ভাষাটোৱেও অসম আৰু অসমৰ ওচৰত পাজৰৰ সকলো অঞ্চলৰ লোককে সামৰি বাখিছে। অসমীয়া ভাষাটো

প্ৰাচীন, পৰম্পৰাগত, বিবিধ উপাদানেৰে সমৃদ্ধ, ক্ৰমবিকল্পিত আৰু সমষ্টিয়ৰ ভাষা।"

ড° গোস্বামীয়ে ভালদৰে উপলব্ধি কৰিছিল — মান্য ভাষাৰ অধ্যয়নৰ পূৰ্ণতাৰ বাবে উপভাষাসমূহৰ অধ্যয়ন অপৰিহাৰ্য। ব্ৰহ্মফিল্ডেও কৈ গৈছিল — "ভাষাবিজ্ঞানীৰ কাৰণে স্থানীয় উপভাষাবোৰ মূল্য যথেষ্ট। সেইবোৰে তেওঁক কাৰণ আহিলা যোগায় কাৰণেই অকল মূল্যবান নহয়। মান্য আৰু অৰ্দ্ধ মান্য ভাষাৰ মূল আৰু বুৰঞ্জী আধুনিক উপভাষাৰ জড়িয়তে পাৰ পাৰি।" ব্ৰহ্মফিল্ডৰ এই কথাবাৰৰ তাৎপৰ্য উপলব্ধি কৰিবলৈই ড°

উপেন্দ্রনাথ গোস্বামীয়ে মান্য অসমীয়া ভাষাৰ অধ্যয়ন কৰাৰ লগতে ভাষাটোৰ উপভাষাবোৰ সম্পর্কেও অধ্যয়ন কৰিছিল। তাৰেই ফলঞ্চি হৈছে 'A study on Kamrupi, A Dialect of Assamese' আৰু 'অসমীয়া ভাষা আৰু উপভাষা' নামৰ প্ৰস্তুতি। তেওঁ উপলব্ধি কৰিছিল — "প্ৰত্যেক শব্দৰ একেটা ইতিহাস আছে। অসমীয়া শব্দ কিছুমানৰ ইতিহাসৰ উদ্বোৱত কামৰূপী উপভাষাই যথেষ্ট বৰঙণি যোগাব পাৰে।"

ড° উপেন্দ্রনাথ গোস্বামীয়ে যে অকল মান্য অসমীয়া ভাষা অথবা ইয়াৰ উপভাষাৰ অধ্যয়নতহে জোৰ দিছিল, তেনে নহয়। তেওঁ অসম আৰু ইয়াৰ দাঁতি কাৰবীয়া অঞ্চলত বসবাস কৰা জনজাতীয় ভাষাবোৰ অধ্যয়নতো শুৰুত দিছিল। কাৰণ তেওঁ অসমীয়া ভাষাৰ অধ্যয়ন কৰি থাকোঁতে উপলব্ধি কৰিছিল — "বিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰত ভিন ভিন ঠাইৰ পৰা নানা উপনদী লগ লাগি নদীখন পৰিপূষ্টি কৰাৰ নিচিনীক অসমত অতি প্ৰাচীন কালৰ পৰা বিভিন্ন জানজাতীয় বা থলুৱা ভাষাই অসমীয়া ভাষাৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত পৰিপূষ্টি সাধন কৰিছে।" ড° বাণীকান্ত কাকতিয়ে তেখেতৰ 'Assamese : Its Formation and Development' নামৰ প্ৰস্তুতিৰ পৰিশিষ্টত অসমীয়া ভাষাত জনজাতীয় ভাষাবোৰ উপাদান সম্পর্কে যি ইঙ্গিত দাই ধৰিছিল, সেই ইঙ্গিতকে সাৰথি হিচাপে লৈ ড° উপেন্দ্রনাথ গোস্বামীয়ে বহু অধ্যয়ন কৰিছিল।

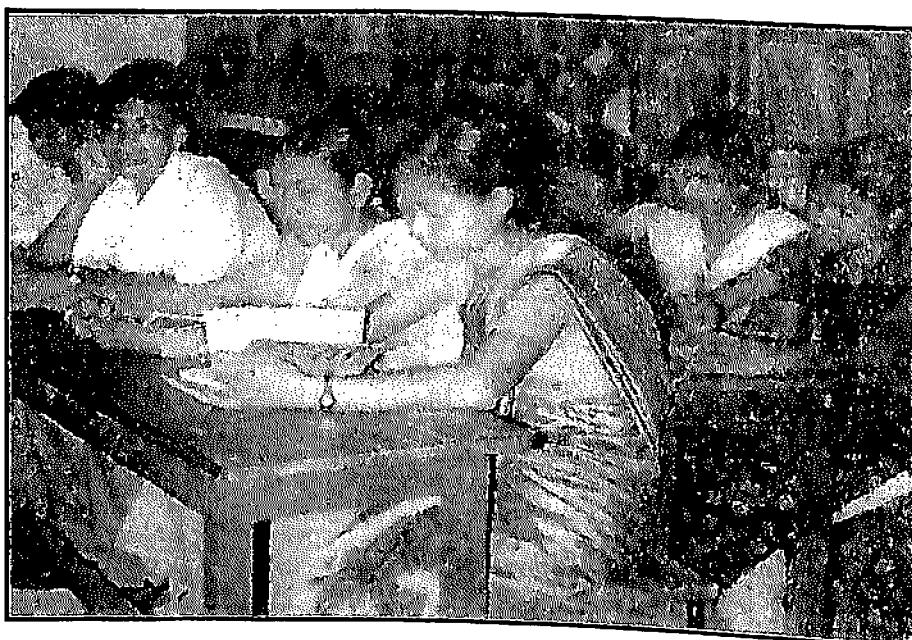
এনে এজন নীৰুৰ সাধক, উদাৰ মনৰ ভাষাবিদে যোৱা ২০০০ চনৰ ১৩ নৱেম্বৰত ইহলীলা সম্বৰণ কৰিলৈ। তেওঁৰ বিদেহী আঘাত চিৰশাস্তি লাভ কৰক, এয়েই পৰম পুৰুষৰ ওচৰত আমাৰ প্ৰাৰ্থনা।

★ শ্রদ্ধার্ঘ্য শিতানটো যুগুতালে 'জৰাহৰজ্যোতি'ৰ তত্ত্বাবধায়ক, অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰবক্তা ললিত চন্দ্ৰ বাৰাই।

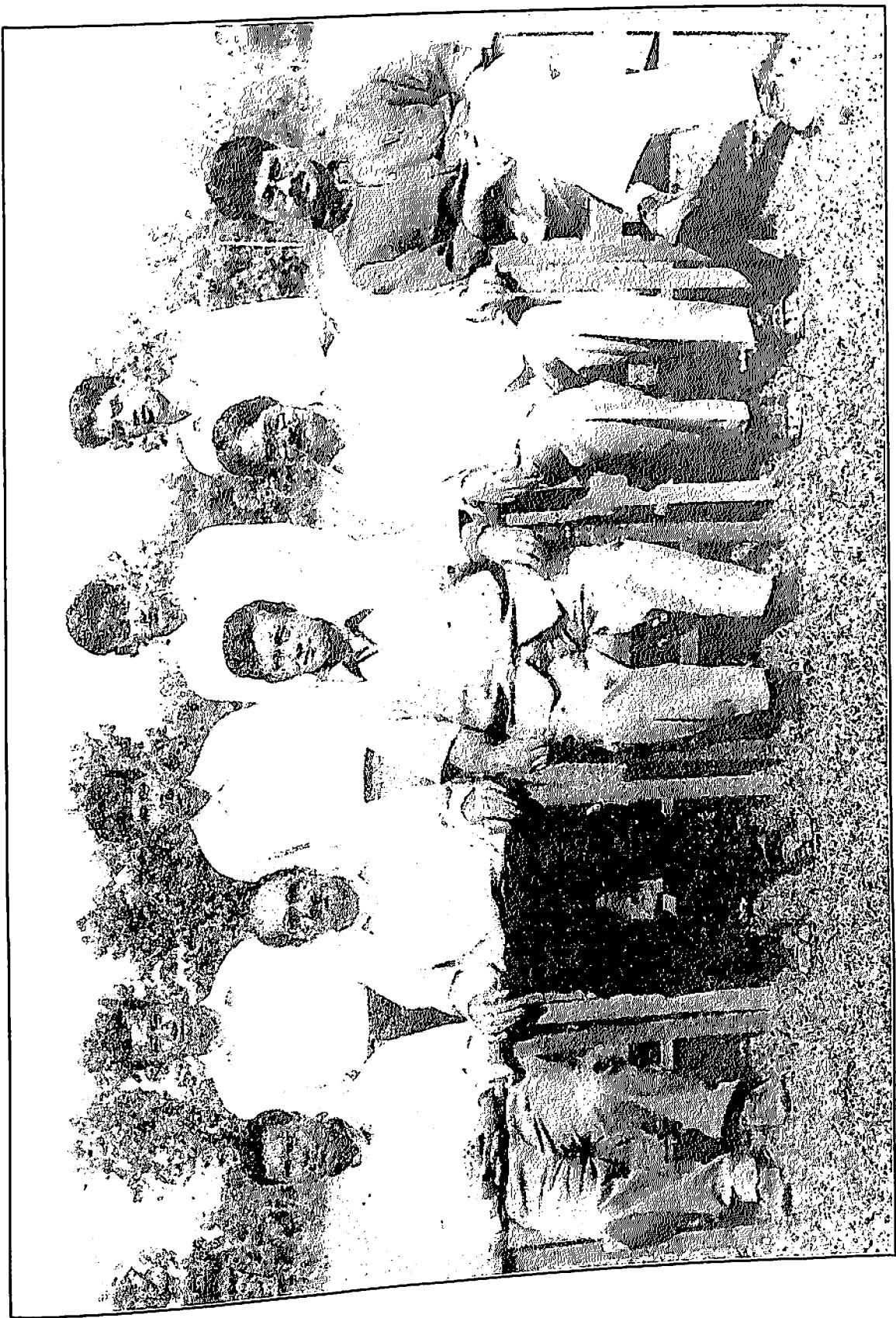

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° ব্ৰহ্মকান্ত বৰুৱা

মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰস্থাগাৰৰ অধ্যয়ন কক্ষত অধ্যয়নৰত অৱস্থাত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী

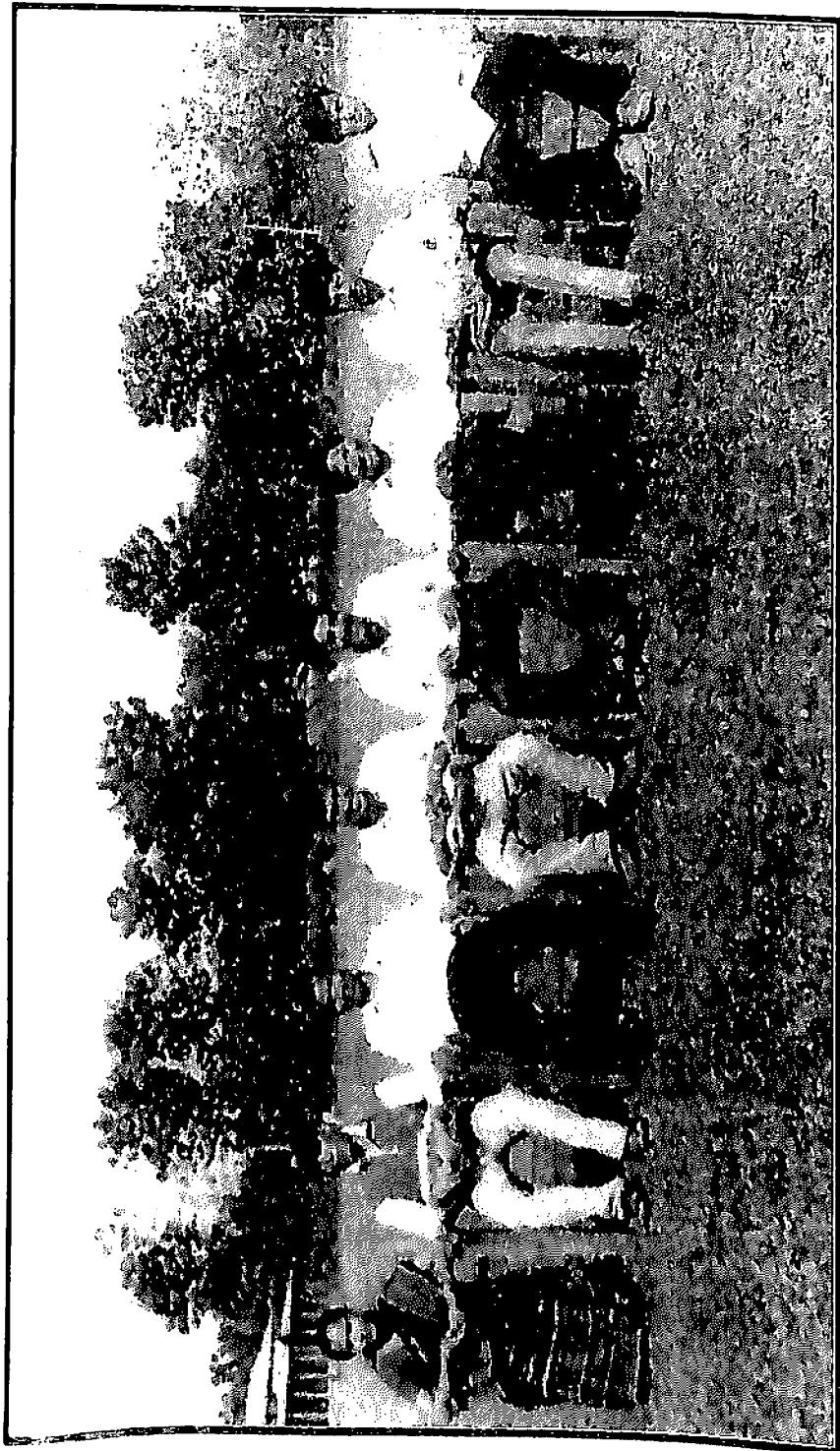

সম্পাদনা সমিতি, জৰাহৰজোতি, ২০০০-২০০১

বাহি (বাঁওফালৰ পৰা) : অধ্যাপক লালিত চন্দ্ৰ বাভা (তঙ্গুৰধায়ক, জৰাহৰজোতি), অধ্যাপক উয়েশ চতুৰ (সদস্য), অধ্যাপক উয়েশ চতুৰ (সদস্য), অধ্যাপক ড'ব্যাক্ট বৰুৱা (সভাপতি),
উপাধ্যক বিলেগনাথ দাস (উপসভাপতি), অধ্যাপক দীপাকুৰ শৰ্মা (সদস্য)।
থিয়ে (বাঁওফালৰ পৰা) : শ্রীসংগ্রহ বাভা (সম্পাদক, জৰাহৰজোতি), শ্রীপৰিষৎ কুমাৰ দাস (সদস্য), মঃ যণিকুলিন আহুনোদ (সহকাৰী সম্পাদক, জৰাহৰজোতি),
শ্রীহিৰণ্য কুমাৰ নাথ (সদস্য)

জৰাহৰলোল নেহৰু মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা, ২০০০-২০০১

বাঞ্ছফলৰ পৰা : মিচ চাহিল বেগম (সম্পাদক, হাতী জিৰণি কোষ্ঠ), শংকৰ বাতা (সম্পাদক, হাতী জিৰণি কোষ্ঠ), সঙ্গৰ বাভা (সম্পাদক, ভৱাহৰজ্যোতি), জিতু ডেকা (সম্পাদক, তৰ্ক আৰু আলেচনা চক্র), হিব্য কুমাৰ নাথ (টুপ সভাপতি), সদানন্দ বাভা (সম্পাদক, লম্বু কুমাৰ বিভাগ), পরিবৰ কুমাৰ দাস (ভাৰতী সাধাৰণ সম্পাদক), মণিবিন্দু আহয়েদ (সহসংস্পাদক, জৰাহৰজ্যোতি) ফটো অনুপস্থিত : তথাৰায়ক-তথাৰায়ক আধ্যাপক-অধ্যাপক গোপাল কলিতা (সম্পাদক, সমাজ সেৱা), মোবাৰক আলী (সম্পাদক, সাংস্কৃতিক বিভাগ), বাৰুল বাতা (সম্পাদক, প্ৰক কৰিডা বিভাগ)

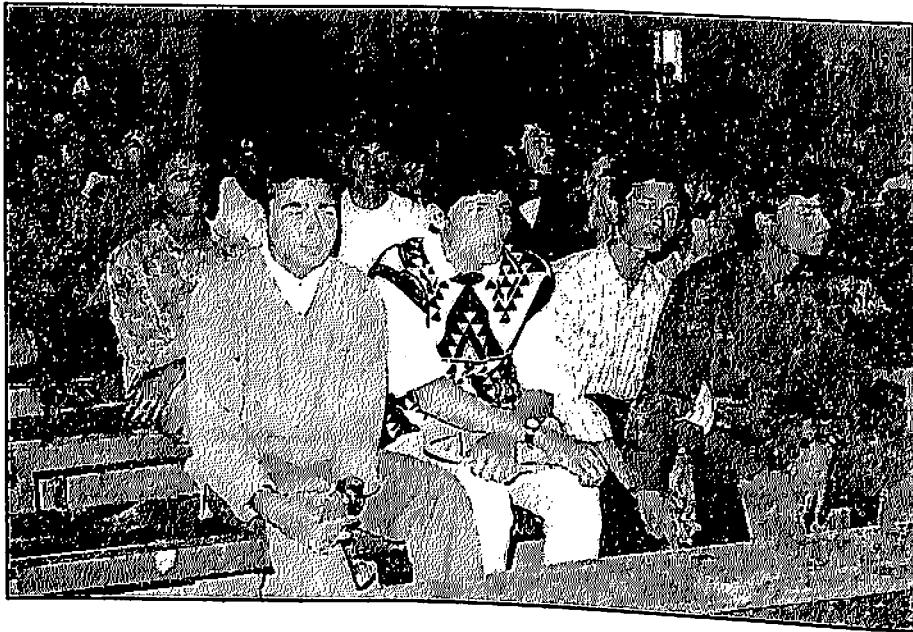
মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বেঙগি

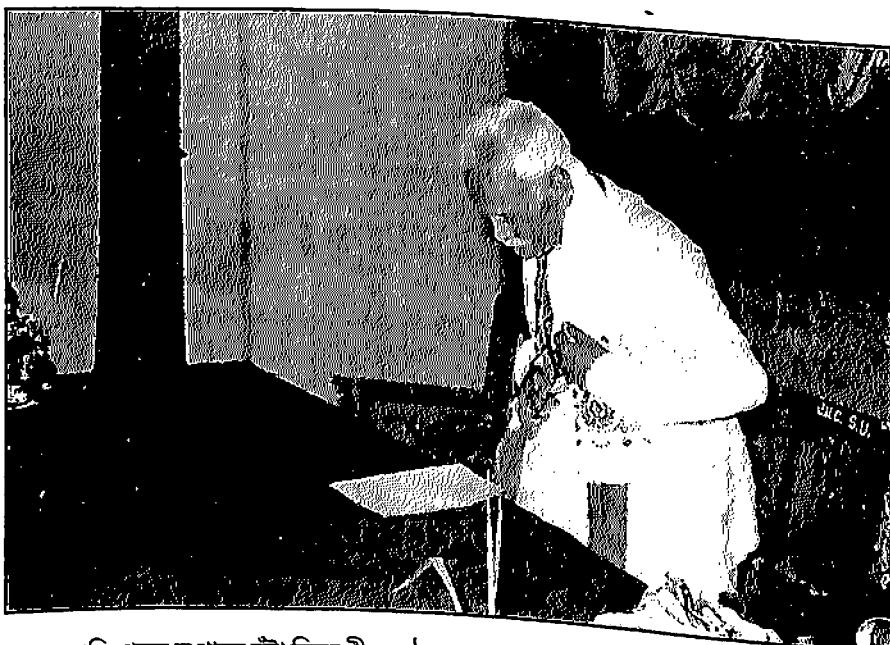
মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বঁটা বিতৰণী অনুষ্ঠানত সমবেত সঙ্গীত পরিবেশন কৰি থকা
অৱস্থাত মহাবিদ্যালয়ৰ কেইজনীমান ছাত্ৰী ।

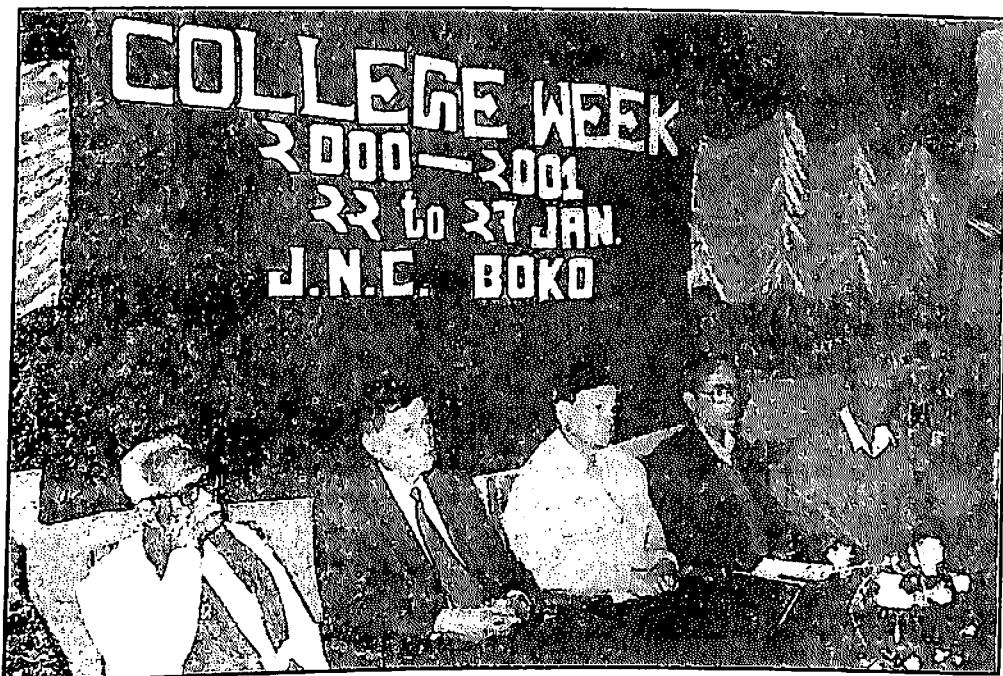
মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত উপস্থিত থকা অধ্যাপক-অধ্যাপিকা আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ একাংশ ।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত দর্শক হিচাপে উপস্থিত থকা ছাত্র-ছাত্রী ।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহের বেঁটা বিতৰণী অনুষ্ঠানত ভাষণৰত অৱস্থাত শ্ৰীযুত খণেন বায়ন ।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহের বাঁটা বিতরণী অনুষ্ঠানত অধ্যক্ষের সৈতে উপস্থিত থকা অতিথিবৃন্দ ।
বাওঁফালৰ পৰা ক্ৰমে খণ্ডন বায়ন, শৰৎ চন্দ্ৰ তালুকদাৰ, অধ্যক্ষ ড° বমাকান্ত বৰুৱা,
কুমুদ চন্দ্ৰ পাটোৱাৰী আৰু লক্ষ্মীকান্ত শৰ্মা ।

বাঁটা বিতৰণী সভাত বিশিষ্ট অতিথি হিচাপে উপস্থিত থকা শ্ৰীযুত কুমুদ চন্দ্ৰ
পাটোৱাৰীক সমৰ্দ্ধনা জনাই থকা মুহূৰ্তত ।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ শ্ৰেষ্ঠা প্ৰতিযোগী

মিচবুলুমণি মজুমদাৰ
শ্ৰেষ্ঠা খেলুৱে

মিচবুলুমণি বাৰু
শ্ৰেষ্ঠা গাযিকা

মিচৰূপৰেখা দাস
শ্ৰেষ্ঠা গাযিকা

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অন্য এক প্ৰতিভা

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় আন্তঃ মহাবিদ্যালয় যুৱ মহোৎসৱৰ লোকগীতি আৰু বিষ্ণু বাৰ্ভা
সঙ্গীতত সৰ্ব পদকলাভ কৰা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ২০০০-০১ ইংৰৰ শ্ৰেষ্ঠা সঙ্গীত
শিঙ্গী মিচুলুমণি বাৰ্ভা ।

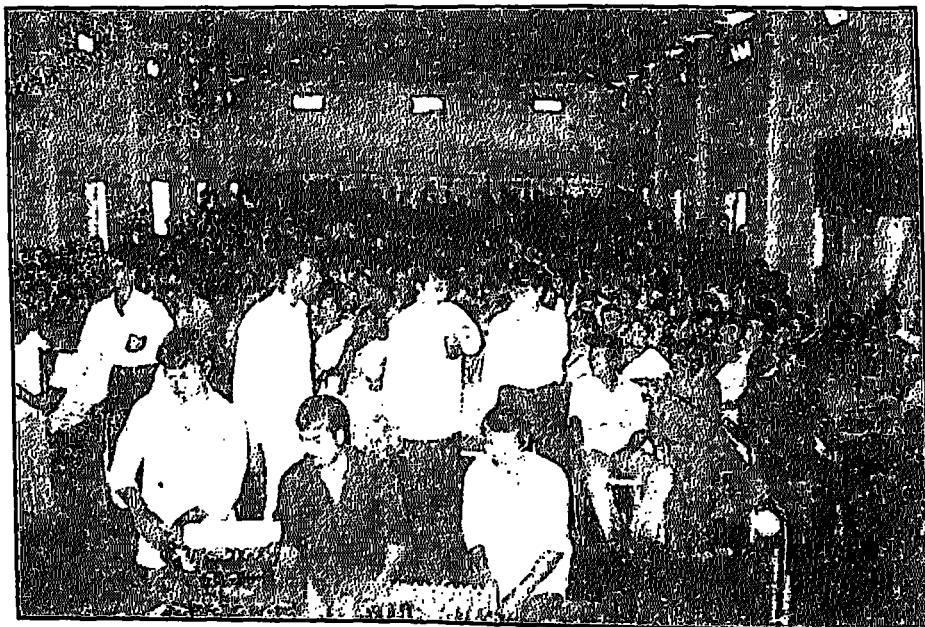

ছয়গাঁও মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত দক্ষিণ কামকপ আন্তঃ মহাবিদ্যালয় কুইজ প্রতিযোগিতার প্রথম
পুরস্কার লাভ করা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ শ্রীকুলদীপ বায়ন আৰু শ্রীদেৱজিৎ বৰু।

আলোক চিত্রিত মহাবিদ্যালয়ৰ নৱাগত আদৰণী সভা

নৱাগত আদৰণী সভাৰ সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানৰ দৃশ্য।

নবাগত আদৰণী সভাত উপস্থিত থকা ছাত্র-ছাত্রী আৰু দৰ্শকৰ একাংশ।

নবাগত আদৰণী সভাব মুকলি সভাত
ছয়গাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ
শ্রীশুভ অৰূপ শৰ্মা ভাষণৰত অৱস্থাত।

নরাগত আদৰণী সভাত বিকালী মহাবিদ্যালয়ৰ
অধ্যক্ষ শ্রীযুত হৰেন্দ্ৰনাথ বৰুৱাদেৱে ভাষণ দি থকা অৱস্থাত ।

নরাগত আদৰণী সভাত সভাপতিত্ব কৰা
মহাবিদ্যালয়ৰ উপাধ্যক্ষ শ্রীযুত দিজেন্দ্ৰনাথ দাসক
সম্বৰ্দ্ধনা জনোৱা হৈছে ।

ডক্টরেট ডিপ্রী লাভ কৰা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী

ড° বজত চন্দ্ৰ বাৰু

মহাবিদ্যালয়ত অধ্যয়ন কৰা সময় : ১৯৭৭ - ১৯৭৯

গবেষণা কৰা বিষয় : A Descriptive Analysis of the Dudhnoi Dialect of Assamese.

কৰ্মজীৱন : ১৯৮৫ চনৰ পৰা ১৯৯৬ চনলৈ কৃষ্ণইৰ হাত্ৰাঘাট মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগত অধ্যাপনা, ১৯৯৫ চনত সাময়িকভাৱে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ভাষাতত্ত্ব বিভাগত অতিথি অধ্যাপক হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ আৰু ১৯৯৬ চনৰ পৰা বৰ্তমানলৈ দুখনৈ মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগত অধ্যাপনা।

ড° মলিনাদেৱী বাৰু

মহাবিদ্যালয়ত অধ্যয়ন কৰাৰ সময় : ১৯৭৭-১৯৮১

গবেষণাৰ বিষয় : বাৰু লোক-সাহিত্যৰ এটি বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন
(গোৱালপাবা জিলাৰ বিশ্লেষণ প্ৰসঙ্গে)

কৰ্মজীৱন : ১৯৮৬ চনৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে ধূগথৰাৰ বিকালী

মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগত অধ্যাপনা।

ড° ক্ষীৰোদ কুমাৰ ঠাকুৰীয়া

গবেষণাৰ বিষয় : সুকৰি নাৰায়ণদেৱৰ পঞ্চ-পুৰাণঃ এক
সামাজিক-সাংস্কৃতিক অধ্যয়ন।

কৰ্মজীৱন : ১৯৮৮ চনৰ পৰা ১৯৯৪ চনলৈ খলিহা
হাইস্কুলত শিক্ষকতা, ১৯৯৪ চনৰ পৰা ১৯৯৮
চনলৈ বিকালী মহাবিদ্যালয়ত অধ্যাপনা আৰু
১৯৯৮ চনৰ পৰা বৰ্তমানলৈ জৰাহবলাল
নেহক মহাবিদ্যালয়ত অধ্যাপনা।